

BORBA

Leto I. Izhaja vsak petek // Uredništvo in uprava v Narodnem domu // Rokopisov ne vračamo Maribor, 14. julija 1933 Velja na mesec po pošti dostavljen Din 6.—, za inozemstvo Din 10.— Oglasi po tarifi Štev. 7

Kaj hočemo?

Današnja družba se deli v dva tabora. V enem so kapitalisti-izkoriščevalci, v drugem pa so delojemalci-izkoriščanci. Prvi imajo gospodarsko nadvlado, drugi pa so njim podložni. Na eni strani je torej bogastvo, na drugi strani pa revščina in pomanjkanje.

In kaj hoče naš pokret? NAŠ POKRET STREMI ZA TEM, DA POSTANE BOGASTVO LAST TISTIH, KI GA USTVARJAJO. Nihče ne sme biti gospod in nihče hlapec, marveč vsak posameznik našega naroda mora biti sodelavec in solastnik. NAŠ POKRET STREMI ZA TEM, DA SE DANAŠNJA KAPITALISTIČNO - GOSPODARSKA ORGANIZACIJA SPREMENI V STROGO NACIONALNO-SOCIALISTIČNO, DANAŠNJE MEZDNO RAZMERJE PA V SOLASTNINSKO. Sredstvo za doseg tega cilja je vsestransko pripravljena socializacija kapitalističnih podjetij, kar ni ničesar drugega kot LASTNINSKI PRENOS OD PRIVILEGIRANCEV NA UPRAVIČENCE.

Mi se dobro zavedamo, da se ti privilegiranci svojemu današnjemu ugodnemu položaju ne bodo odrekli dobrovoljno. NAŠE DELAVSTVO IN NAMEŠČENSTVO SI MORA BITI SVESTO IN MORA BITI PRIPRAVLJENO, DA SE BO MORALO ZA SVOJE PRAVICE BORITI. Zmagalo pa bo samo tedaj, če bo strokovno organizirano, če pristopi in se pridruži našemu pokretu, ki je brez KOMPROMISNO NACIONALEN IN ISKRENO SOCIALEN. NAŠ POKRET NI POLITIČNA STRANKA. ON NI FAŠIZEM in so v veliki zmoti oni, ki trde in mislijo, da gremo po poti Mussolinija ali Hitlerja. NAŠ POKRET JE PLEMIT, NJEGOVA NAČELA SO VZVIŠENA. NAŠ POKRET ZBIRA VRSTE IZKORIŠČANIH, TLAČENIH, PONIŽANIH, BREZPRAVNIH IN SICER BREZ OZIRA NA NJHOV POKLIC IN POLOŽAJ. ON ZBIRA VSE, KI LJUBIJO SVOJO DOMOVINO IN SO PRIPRAVLJENI ZANJO ŽRTVOVATI TUDI ŽIVLJENJE, VSE, KI ČUTIJO NEDOSTOJNOST, VSE, KI TRPE ZAPOSTAVLJANJE, VSE, KI SE BORE ZA SVOJ VSAKDANJI KRUH, VSE, KI JIM TRDO DELO NE PRINAŠA DRUGEGA KOT TO, DA SE OHRANIJO. V naših vrstah je mesto tudi za TISTE, KI SO SICER ZA SVOJE DELO DOBRO PLAČANI, TODA ŽIVO ČUTIJO DANAŠNJO KRIVICO, v kateri propada naš narod gmotno in duševno, vsi, ki sočustvujejo z njim in mu pomagajo. Za vse te je mesta v naših vrstah. In prav zato sme in mora naš pokret strmeti za tem, da POPRAVI KRIVICE, DA OD STRANI PIJAVKE KRVI NAŠEGA NARODA, DA PREVZAME MOČ V SVOJE ROKE, NE DA BI PRI TEM KRŠIL DEMOKRATIČEN PRINCIP VEČINE.

Za doseg naših smotrov pa nam je potrebna splošna izobrazba in vzgoja vseh od zadnjega v državi. Izobrazba je neobhoden pogoj za doseg ideala socialistične družbe, ki se more trajno uresničiti le v narodu, ki stoji na KULTURNI IN NRAVNI VIŠINI. Zato hoče naš pokret vzgati, ker le iz MISLEČEGA LJUDSTVA ZRASTE GIBANJE ZMOŽNO ZA VODSTVO NARODA IN ZA VELIKE EMANCIPACIJSKE NALOGE NACIONALNEGA SOCIALIZMA. LE TAKO BO NAROD IMEL NA ČELU ZNAČAJE IN LE TAKI ZNAČAJI SO ZMOŽNI VODITI BORBO ZA DOSEGO SOCIALNE PRAVIČNOSTI PO KATERI HREPENI.

NAŠ POKRET STREMI ZA ZDRAVIM RAZVOJEM NARODA. ON SI JE SVEST, DA TVORI NAROD DELAVSTVO IN NAMEŠČENSTVO, AGRARNO, INDUSTRIJSKO, SAMOUPRAVNO IN DRŽAVNO. Naš pokret se zaveda, da je za zdrav razvoj naroda pred vsem POTREBNA ZDRAVA

DELAVSKA MOČ. BREZ NJE JE GOSPODARSKO ŽIVLJENJE NARODA STAVBA NA TRHLIH TEMELJIH. Beraško, npravno in fizično degenerirano delavstvo in nameščentstvo ni sposobno za borbo in tudi ne more braniti države, če bi bila v nevarnosti, tako kot bi morala. Zato hoče naš pokret posvečati vso pažnjo naši socialni politiki. Boril se bo energično za zakonito ureditev eksistenčnega minimuma, za ureditev delavskih pogodb, za popolno bolniško, nezgodno, invalidno in pokojninsko zavarovanje, za zavarovanje za primer brezposelnosti, za znižanje pretirano visokih najemnin za stanovanja, za pravice našega delavstva, ki mu jih krade pri nas v obmejnih krajih tuje rojci, napovedal bo ENERGIČEN IN NEUSTRAŠEN BOJ VSEMU, KAR ŽALI IN PONIŽUJE NAŠEGA MALEGA ČLOVEKA.

Naš pokret bo energično zahteval revizijo vseh zaposlenih v smislu nacionalnih in socialnih interesov naših državljanov. Zahteval bo energično akcijo proti tujcem, ki po nepotrebnem odjedajo kruh našemu delavstvu in nameščentstvu.

Prav tako bo zahteval, da bodo vse državljanske pravice do svobode zajamčene vsem državljanom. Boril se bo za enakost pred zakoni, za osebno svobodo in za svobodo tiska.

Kot nacionalni pokret zastopa narodnostno načelo po duševni kulturi, politiki in gospodarstvu. NAŠEMU POKRETU NACIONALIZEM NI IDEOLOGIJA KAPITALISTIČNE DRUŽBE, MARVEČ MU JE BISTVO SOCIALNEGA ŽIVLJENJA, KI SE IZRAŽA V SKUPNI PLEMENSKI ZAVESTI, V ČUVSTVU NARODNE SOLIDARNOSTI IN V SKUPNI ŽIVLJENJSKI VOLJI, KI VODI NAROD IZ SEDANJOSTI V BODOČNOST IN JE NJEGOVA NAJVAŽNEJŠA KULTURNA SILA. STREMLJENJA IN ZAHTEVE NAŠEGA POKRETA, SO STREMLJENJA IN ZAHTEVE NAŠEGA NARODA. BORBA, KI JO VODI NAŠ POKRET, JE BORBA, KI JO VODI NAŠ NAROD, NA TEMELJU ENAKOPRAVNOSTI VSEH DRŽAVLJANOV BREZ RAZLIKE POKLICA IN SPOLA. DOGODKI ZADNJIH LET IN PRAKSA NAM JE POKAZALA, DA MORA BITI PRODUKTIVNI NAROD NACIONALNO ORGANIZIRAN, ČE HOČE DOSEČI SVOJE PRAVICE. Internacionala je mogoča samo kot solidarnost med enakovrednimi in enakopravnimi delavskimi organizacijami posameznih narodov. LE TAKO INTERNACIONALO POZNA NAŠ POKRET, VSAKO DRUGO PA ODLOČNO IN ENERGIČNO ODKLANJA.

TUDI BO STREMEL NAŠ POKRET ZA VSESLOVANSKO NARODNOSTJO IN ZA ČIM TESNEJŠO ZVEZO MED SLOVANSKIMI NARODI, KER SMO SI V SVESTI, DA JE VSESLOVANSTVO NAJBOGATEJŠI KAPITAL NAŠE NAJBILJE BODOČNOSTI.

Danes, ko imamo svojo lastno narodno državo, se nepotrebnost in omalovaževanje nacionalizma utemeljuje s tem, češ, da je danes naš narod rešen in je vsak strah za njegov obstoj nepotreben. TAKO GOVORILJO IN TRDE TISTI, KI JIH JE STRAH NACIONALIZMA. NAM PA JE NACIONALIZEM NEOMEJENA IN GLOBOKA VERA V NAROD, IN KDOR HOČE NAŠEMU NARODU DOBRO, TA MORA VANJ VEROVATI IN V TEJ VERI DELATI ZA NJEGOV NAPREDEK IN BOLJŠO BODOČNOST.

NACIONALISTI NA PLAN! NACIONALISTI V BOJ! NACIONALISTI V NAŠE VRSTE!

ORGANIZACIJAM V VEDNOST!

Našemu uredništvu pošiljajo razne nacionalne organizacije vabila za njihove VESELICE S PROŠNJO ZA OBJAVO. Vsem organizacijam, pa naj si bodo ene ali druge, sporoča naše uredništvo, da vabil za prireditve s plesom in popivanjem NE BO PRIJEMALO, četudi bi jih hotele plačati. Časi za veseljačenje so preresni! Radevolje pa bo naše uredništvo brezplačno priobčevalo vse objave in naznanila za vse njihove kulturne prireditve, za razna predavanja, koncerte, gledališke predstave, sestanke in zborovanja. Naše uredništvo prosi torej vse naše nacionalne organizacije, naj mu ne pošiljajo vabil za veselice, ker bodo taka vabila dosledno romala v koš.

MARIBORČANI!

Današnja številka »BORBE« smo poslali na ogled nekaterim Mariborčanom. Prosimo vljudo vse, ki so prejeli naše glasilo, da postanejo naši naročniki. One pa, ki ga odklanjajo, vljudo prosimo, da nam »BORBO« zanesljivo vrnejo. Naša uprava bo vse, ki lista ne bodo vrnil, smatrala za naročnike in jim bo list redno pošiljala. — Uprava »BORBE«.

Pomagajte!

V naših rudarskih revirjih v Trbovljah, Hraščniku in Zagorju razsajajo lakota, brezposelnost in nepopisna beda. Tisoče lačnih objema smrt. Stotine nedolžnih lačnih otročičev prosi kosček kruha in pomoči.

V globokih podzemeljskih rovih je pesem krampov vedno tišja. Vedno manj jih je, ki hodijo na delo. Armada brezposelnih, ki je prekoračila že število 1500, se še vedno večja.

IN VSI TI TISOČI OD LAKOTE UMIRAJOČI SO NAŠI BRATJE, SO SINOVI NAŠEGA NARODA. Njih nedolžni otroci so naši otroci. ALI BOMO DOPUSTILI, DA NAŠI BRATJE, NAŠI OTROCI NA NAŠI ZEMLJI UMRO OD GLADU?

Tega ne bomo dopustili! Priskočiti jim hočemo takoj na pomoč! Nimamo mnogo, toda naši bratje še tega nimajo. Zato bomo dali kar zmoremo in kar premoremo!

NACIONALNI DELAVCI IN NAMEŠČENCI! ODTRGAJTE SI OD SVOJEGA ZASLUŽKA KOLIKOR MORETE IN DARUJTE TRPEČIM IN LAČNIM V RUDARSKIH REVIRJIH! POMOČ JE NUJNA. ZATO NE ODLAŠAJTE NITI MINUTE! KDOR HITRO DA, DVAKRAT DA!

Naša »BORBA« je uvedla nabiralno akcijo za trpeče rudarje in njih družine v svesti si, da sta bila naš delavec in nameščeneec vedno prva, ki sta pomagala.

Zaupniki med delavci in nameščenci, privatnimi in državnimi, pričnite nabirati takoj! Nabrane darove izročajte sproti vodstvom vaših strokovnih organizacij. Vse predsednike strokovnih organizacij, privatnih in državnih pa prosimo, naj izdajo še posebne apele na svoje članstvo in naj darovane zneske izroče upravi našega lista in sicer tajniku podružnice Narodno strokovne zveze, ki uraduje vsak dan od 9.—12. in od 13.—19. ure v podružničnih prostorih v Sodni ulici (palača OUZD, pritličje, vhod skozi dvorišče). Imena vseh darovalcev bo naša »BORBA« sproti objavljala.

NACIONALNI DELAVCI IN NAMEŠČENCI, POMAGAJTE!

NACIONALISTI!

Naročajte se na »BORBO«, »BORBA« je vaše glasilo, ki se bori za brezkompromisni nacionalizem in socializem. »BORBA« je glasilo najbolj zdravega dela našega naroda, glasilo produktivnega človeka nacionalista, od katerega je odvisna Moč in Sila naše države, ki jo nacionalist krepi in dviga in bo prvi, ki jo bo v nevarnosti branil od zadnje kaplje svoje krvi. Pod njenim praporom se zbirajo nacionalne vrste delavcev in nameščencev, prežete s pravim in čistim idealizmom in socialnim čutom, ki hočejo nesebičnosti in popolne socialne pravičnosti. Naročnik »BORBE« mora biti vsak pošten nacionalist.

DELAVCI IN NAMEŠČENCI!

Zahtevajte »BORBO« v vsakem javnem lokalu! Bodite samozavestni in tako ponosni in odločni in se dosledno izogibajte lokalov, ki se na vaše glasilo nočejo naročiti in se izgovarjajo, da imajo naročenih že preveč listov. Zavedajte se, da so vsi ti ljudje od vas odvisni! Pridobivajte »BORBO« novih naročnikov. Širite jo med svojimi stanovskimi tovariši in tovarišicami. »BORBA« je vaše glasilo, živi od vaše naročnine, in nikdo drugi nima na njo nobenega vpliva.

13. VII. 1920

V Trstu pred trinajstimi leti. V vrhovnem poveljniku tržaških fašistov Francescu Giuntiju so dozoreli peklenški in barbarski načrti. Ukazal je z bencinom politične prostore slovenskega Narodnega doma in ga zažgati. Ogneti zublji so švigili visoko proti nebu in objeli ponosno zgradbo, ki je bila zgrajena z ogromnimi žrtvami naših zavednih rojakov. Več dni je go relto slovensko kulturno svetišče. V plamenih, ki so ga uničili do tal, je našlo smrt 50 ljudi.

Trinajsti julij pred trinajstimi leti je pričetek grozovitega trpljenja si-

nov in hčera našega neodrešenega ozemlja. Trinajsti julij leta 1920. je črni dan, ki bo ostal večno zapisan v zgodovini našega razsekanega naroda, v zgodovini trpljenja in nepopisnih grozot. Na kraju, kjer je stal še pred trinajstimi leti naš slovenski Narodni dom, stoji danes italijanski hotel. Nam pa se srce krči in v duhu vidimo plapolati nad tem krajem našo trobojnico, simbol večne zvestobe, miru in bratske ljubezni.

POZABLJENA NE BOŠ NIKDAR, NEODREŠENA DOMOVINA!

Za narodno lice Maribora

Na podlagi podatkov ljudskega štetja iz l. 1910., ki smo jih priobčili v zadnji številki Borbe, smo dokazali ponovno in nepobitno, da Nemci do zemlje, ki si jo še danes laste, nimajo nikake pravice. Jasno je torej, da tudi Maribor ni bil nikdar nemški, marveč le precej nemškutarski in da so Nemci trobili sveto o nemštvu Maribora prav tako neopravičeno, kakor glede ostale pokrajine. Ob zadnjem ljudskem štetju l. 1931. smo našli v Mariboru približno 4000 Nemcev. Nemci nam ne morejo očitati, da smo to ljudsko štetje izvedli pod kakim pritiskom ali s potvorbami, kakor so to oni delali leta 1910. Oni prav dobro vedo, da mi takih sleparij in nasilstev nismo zmožni in se jih nočemo posluževati. Priznati pa moramo, da je bilo tudi pri tem ljudskem štetju še precej trdovratnih renegatov, ki so se vpisali za Nemce.

Slika Maribora na zunaj pa je na žalost precej drugačna in ne kaže prav preveč jugoslovanskega lica. Če primerjamo zadnje ljudsko štetje s sliko, ki jo nudi Maribor na ulicah in v javnih lokalih, moramo ugotoviti žalostno dejstvo, da kaže to nemštvo po večini slovensko ljudstvo in še bolj žalostno, da so ti ljudje po veliki večini iz takozvanih boljših slojev.

Kader nemškutarstva v Mariboru je danes med obrtništvom, med trgovci in deloma še tudi med delavstvom raznih podjetij. K temu pa mirne duše prištevamo tudi uslužbence državnih železnic, zlasti one, ki stanujejo v železničarski koloniji, Studencih in na Pobrežju. In vsi ti skupaj pomagajo v raznih nemških društvih voditi nemško-nacionalno propagando. In ti ljudje so slovenskega pokolenja in so jih ponemčile razmere bivše Avstrije. Toda po preobratu niso imeli ti ljudje nobenega vzroka več ostati to, kar so bili, marveč bi morali priti do spoznanja in vzgajati bi morali vsaj svojo otroke v jugoslovanskem duhu, če se že sami niso mogli več naučiti našega jezika. Tega pa niso storili, marveč še daries plavajo v nemškem ozračju, še danes so blaženi, če morejo govoriti nemški.

Prepričani pa smo, da ti ljudje govorijo nemški le zato, ker si še vedno domišljujejo, da je nemščina več vredna ko naš jezik in da človek ni na mestu, če se ne pokaže ob vsaki priliki, da zna nemški. Nikdo od teh ljudi pa se ne zaveda, da s tem ponižuje samega sebe.

Naši obrtniki, katerih velik del je še danes nemško-nacionalno šovinističen, naravnost izzivajoče nastopajo povsod v javnosti in celo pri oblasteh. Brez oklevanja pošiljajo slovenskim strankam nemške račune in so celo užaljeni, če se jim račun vrne z opombo, da zahteva stranka slovenski račun.

Še bolj žalostno pa je, da se prav »boljši krogi« takozvani »narodni«, poslužujejo dosledno le nemških obrtnikov, kakor da bi hoteli s tem pokazati, da nimamo zmožnih slovenskih obrtnikov. Noben nemški obrtnik v Mariboru bi danes ne mogel več izhajati, če bi bili Slovenci samozavestni in bi se držali gesla: Svoji k svojim! Pa tudi noben nemški obrtnik bi si nikdar ne upal kazati svojega nemškega šovinizma, če bi ga slovenski naročniki boikotirali. Vsi bi

bili lepo mirni in bi že zdavnaj prišli k zavesti, da so tudi oni prav za prav Slovenci in da so bili samo zapeljani.

Zamudilo se je v tem oziru že veliko. Toda čas je, da prenehamo s to mehkužnostjo in uslužnostjo napram onim, ki nas nikdar niso spoštovali in nas nikdar ne bodo. Skrbeti moramo, da se v javnosti zabriše vse, kar bi spominjalo na minule čase. Preprečiti moramo vsako tujo propagando, ki bi se opirala na taka dejstva! Kdor je Nemec, naj ostane Nemec, ne dopustimo pa, da bi se renegatstvo vzgajalo še nadalje!

Tretji faktor, ki podpira renegatstvo, pa je marksizem. Naši marksisti so tako zaslepljeni, da povsod povdarjajo svojo internacionalo. Ti ljudje se ne zavedajo, da so njihovi somišljeniki v drugih državah najprej prepričani nacionalisti in šele v podrejenem smislu internacionalni. Čemu vzdržujejo razna društva, v katerih vzgajajo mladino v protislovanskem duhu? Naši marksisti se ne zavedajo, da se je radi njih mlačnosti priteplo v njihova društva vse, kar je slovenstvu sovražnega. Naj nikdar ne mislijo o teh ljudeh, da so socialisti! Ti ljudje so prav tako sovražniki vsakega socializma, kakor naše narodnosti! Poiskali so si zavetišče pri njih samo zato, da se tam skrijejo za internacionalo in da bolj na varnem rovarijo proti vsemu, kar je našega. Ti ljudje se ne zavedajo, da rede gada na lastnih prsih, ko vzdržujejo razna sportna društva, ki so popolnoma odveč, ker imamo dovolj slovenskih, v katerih se more sleherni udeleževati.

In nešteto je še drugih činiteljev, ki pomagajo vzdrževati in podpirati v naših obmejnih krajih renegatstvo in mu dajejo potuho. V prvi vrsti je med njimi mariborska mestna občina, razna industrijska podjetja in obrati. Vsi ti so krivi današnjega položaja v narodnostnem oziru, kakršen je.

Nacionalisti zahtevamo od oblasti in od vsakega posameznika, da izjavi dosledno geslo: »Svoji k svojim!« Oblasti naj dosledno izvajajo zakon o imenih in naj opozore vse, ki svoja slovenska imena še danes pišejo v nemškem pravopisu, da zakon to prepoveduje. V njem škem pravopisu sme pisati slovensko ime le oni, ki dokaže z listinami, da se njegovo ime piše tako že 80 let!

Oblasti naj dosledno kontrolirajo vse napise po industrijah in po trgovskih lokalih, ki morajo biti edino le v državnem jeziku. Konec mora biti te popustljivosti, ker zavedati se moramo vsi, da nimamo opravka z lojalnimi tujerodci, marveč v pretežni večini s sovražniki našega naroda!

Zavedajmo se svoje moči in pokažimo, da je Maribor prav tako jugoslovanski kakor Beograd, Ljubljana in ostala jugoslovanska mesta in da mora to svoje lice pokazati tudi na zunaj! Proč z nemškutarenjem po uradih in javnih lokalih, proč z vsako navlakom, ki kazni narodno lice našega Maribora. Maribor ne sme biti jugoslovanski samo na zemljevidu, ampak tudi po srcu in duši!

Kdor je pravi Jugoslovian, bo trdnostal ob strani pravih jugoslovanskih nacionalistov, ki zahtevajo jugoslovansko vzgojo MARIBOR!

Inozemski „specialisti“

Živimo v dobi hude brezposelnosti, ki se zajeda v meso in kri našega naroda. Naše delavstvo strada in je izpostavljeno izkoriščanju od strani kapitalistov, ki živijo na račun našega pridnega in delovnega naroda. Kapital ne pozna usmiljenja in ne pozna druge morale od morale svojega žepa. Največja naša sramota pa je, da je zaposlenih v naši državi okrog 30 tisoč tujcev, ki odjedajo našemu delavstvu in namesčenstvu vsakdanji kruh. In ti odjedavci živijo na naših tleh in njim je dovoljeno preganjati našega domačega delavca. Ti odjedavci živijo med nami po svoji volji in sramote in zaničujejo naš narod. Koliko časa bomo prenašali še te ogabne krivice?

Precejšnje število teh odjedavcev pa imamo pri nas v obmejnih krajih, zlasti v Mariboru. Med temi odjedavci je mnogo takozvanih »specialistov«, ki so nenadomestljivi. Pa si pogledimo nekoliko natančneje te nenadomestljive »specialiste«, ki se šopirijo na naših tleh v naših tovarnah in obratih. Zaposleni so kot tkalski mojstri, inženjerji, monterji, mehaniki, instalaterji, ključavničarji in celo kot navadni delavci. Naša država je tako dobrohotna dežela, da tem »specialistom« ni preveč natančno preiskala njihovih spričeval in diplom.

Nekateri mariborski in prav gotovo tudi drugi podjetniki, varajo naše oblasti na vse mogoče načine, da dobe iz inozemstva potrebne »specialiste«. Dobili smo v roke dokument, ki jasno priča, po kakšnih poteh pridejo ti naši podjetniki, zlasti pa tekstilni industrialci do teh »specialistov«. Ker vedo, da je pri nas zato merodajni činitelj Inspekcija dela, se obračajo na ta urad z lažnjivo utemeljenimi prošnjami, da jim preskrbi zahtevanega strokovnjaka. Naša Inspekcija dela pošlje na prošnjo tem podjetnikom naše ljudi, ki so strokovno naobraženi in imajo tudi potrebno prakso. Ko pa naš človek nastopi službo, hoče pokazati svoje sposobnosti. In kaj stori takle tujerodni tekstilni podjetnik? Našemu tkalskemu mojstru odkaže stari stroj, na katerem pač noben mojster ne more pokazati svoje zmožnosti. Naš človek se trudi in napenja vse sile ter stori vse, kar je mogoče, in ko ne gre, javi to podjetniku. In kaj stori podjetnik s takim mojstrom? Odslavi ga. Inspekciji dela pa sporoči, da ni sposoben ter prosí, da mu pošlje inozemca, ki je »specialist«.

In kako postopa tujerodni podjetnik

s takimle tujerodnim »specialistom«? Znani so nam primeri, ko se ti »specialisti« tkalski mojstri pri starih strojih prav tako niso izkazali, vendar jih podjetnik ni odpustil, marveč jih je do delil k drugim dobrim strojem, ali pa celo v pisarno kot pisarniško moč. In kdo pod milim nebom se potem še briga za takega inozemskega »specialista«? Vemo za tkalskega mojstra, ki opravlja službo knjigovodje.

Pa ne samo naš strojnik, tekstilni mojster, knjigovodja ali blagajnik ni sposoben za delo pri teh tujerodnih podjetnikih, nesposobni so tudi naši diplomirani inženjerji, čeprav so študirali in dovršili slovite tehnike v inozemstvu in čeprav imajo že več let prakse. Pa kljub temu naši strokovnjaki niso sposobni. Mi prav dobro vemo, zakaj ne! Tujerodni kapitalisti zlasti v Mariboru, hočejo imeti nastavljenice, ki pridejo iz Rajha, da potem vodijo tu pri nas nemško-šovinistično propagando in da tlačijo in ponižujejo ter sramote našega slovenskega delavca.

Ker je mera polna in ker takih krivic dalje prenašati ne moremo, pozivamo merodajno oblast, da prekontroira vsa izdana dovoljenja za zaposlitev inozemcev, in da osnuje posebne komisije, ki naj ugotove in preiščejo vsak posamezni primer nepotrebne zaposlitve inozemcev. In če res v kakem primeru nimamo v državi strokovnjaka, naj se podjetniku za importiranega specialista določi visoka taksa, ki jo naj podjetnik plača vsako leto. Zahtevamo nadalje, da se zakon spoštuje in da se poleg takega tujerodnega strokovnjaka zaposli naš kvalificiran praktikant, ne pa, da se predpise izigrava in da se takemu strokovnjaku dodeli kot praktikant naš navadni ročni delavec, ki mora prakticirati leta in leta. Razumljivo je, da bo moral tak praktikant, ki nima potrebne izobrazbe, prakticirati do svoje smrti. Ali naša Inspekcija dela še ni »pogrunjala« te zadeve o inozemskih »specialistih«?

Odločno zahtevamo kruha najprej za našega človeka in šele kruh, ki preostane, naj se da tujcu. Ne moremo več prenašati, da naš naobraženi naraščaj z vsemi mogočimi diplomami in praksami strada, tujec pa se redi pri polnih jasliah. Dopustili ne bomo, da bi bil naš kvalificiran delavec brez poseln in da bi prosil miloščine, med tem ko tujec spravlja lepe zaslužke preko meje.

Apel na cerkvene oblasti v Mariboru

Velika večina podeželske duhovščine opravlja vse pogrebne obrede v slovenskem jeziku. Preprosto ljudstvo je večkrat do solz ginjelo, ko čuje prvokrat te molitve v domačem jeziku. Pri nas v Mariboru pa je vedno še vse latinsko, razen očenasa in vere. Ali Bog v Mariboru ne razume slovenskega jezika? Ali pa veljajo za mariborske mrtve in žive drugačni predpisi. Morda so pa še kaki posebni oziri? Tega si ne moremo misliti. Zato upravičeno pričakujemo, da bo tudi Maribor vsaj v tem oziru korakal v isti vrsti s podeželskimi župnijami in da se bodo tudi pri nas opravljali pogrebni obredi v slovenskem jeziku.

STRELI NA MARIBORSKEM UČITELJIŠČU.

Streli na mariborskem učiteljišču so izzvali v javnosti in v časopisju obširno polemiko. Iskali in navajali so se razni vzroki. Menda glavni pa se ni omenjal, vsaj ne v časopisju. Že namreč okrog Božiča so bili na tem zavodu dogodki, ki so bili naperjeni proti nekaterim vzgojiteljem in kazali, da nekaj tu ni normalno, ni v redu. Ako bi bila takrat šolska oblast temeljito preiskala zadevo in napravila red, najbrže ne bi bilo prišlo do tako tragičnega zaključka letošnjega šolskega leta. Očitki, ki jih je izgovoril pred komisijo takorekoč že umirajoči dijak, so povedali dovolj jasno, da je krivde iskati tudi drugod, ne pa samo pri dijaku.

...da bi ...

TAKI-LE SO.

Hartingerjev raznašalec kruha Ivan Kramberger, je neki stranki na vprašanje, zakaj ne govori slovenski, predrzno zabrusil: »Das geht Ihnen ein Dreck an!« Temu fantiču bomo ob prvi priliki navili ušesa. Slovencem pa priporočamo, da se trdijo, ki ima take uslužbenice, izogibajo!

IZ DRŽAVNE SLUŽBE.

Dva uradnika stopita za trenutek okrog osemih med uradnimi urami, ki prično ob sedmih k oknu, da spregovorita med seboj nekaj besed. Opazi jih v službo prihajajoči predstojnik. Kmalu nato dobita oba uradnika poziv, da se ju zaslisi, čemu sta stala med delom pri oknu. Pri zaslišanju se odrezeta takole: »Pri oknu sva stala, ker nisva pričakovala, da bo prišel gospod predstojnik tako rano v službo...«

VSİ SO PRIHAJALI...

Zadnjič so v nekem tukajšnjem lokalu pričakovali znani rjavosrajčniki neke posebne emisarije z važnimi navodili. Prišli so iz Št. Ilja, iz Slovenske Bistrice, iz Ptujja, sami pristni Germani. Iz Graza pa zaželjeni ni prišel, in ga tudi najbrže več ne bo...

Naš magistrat nekdanj in danes

Če stopimo na Glavni trg, opazimo nekako v sredini med Gosposko in Stolno ulico približno 500 let staro poslopje, ki se od ostalih poslopj razlikuje po stolpu z uro in balkonom z mestnim grbom. Je to mariborski magistrat ali mestna hiša, v kateri se vršijo seje občinskega sveta in v kateri imajo svoje pisarniške prostore uradi mestnega županstva, v kolikor niso ti radi pomanjkanja prostorov nameščeni tudi na Slomškovem trgu in v Franciškanski ulici.

Ta hiša je po svoji zunanosti mrzla in mrka in nas spominja na prav tako mrko in mrzlo dobo, ki jo je preživela do naše osvoboditve leta 1918. Pod njeno streho je shranjen arhiv iz dobe, ki pričča o našem trpljenju pod nemškimi jarmomi. Ta arhiv bi zaslužil, da bi se ga publiciralo že za časa, ko je bil na krmilu nacionalni blok, ker pomeni strašno obdobje bivšega nemškega režima na mariborskem magistratu, ki je po vsej pravici veljal za trdnjavo spodnještajerskega nemštva in nemškutarstva. Ta arhiv nam pove, da je šel mariborski magistrat v svojem nacionalnem šovinizmu tako daleč, da je zanemarjal druge važne gospodarske in socialne naloge mestne občine, ki jih je preobrat našel v povsem primitivnem in zapuščenem stanju.

Če je bilo na dnevnem redu imenovanje kakšnega učitelja ali uradnika pri pošti ali železnici, ki ni bil ultra-German, se je že zganil mariborski občinski svet in pošiljal proteste na najvišja mesta. V svoji agresivnosti je zapuščal meje svojegega področja ter se vtikal v zadeve, ki ga niso prav nič brigale, ker so se dogajale izven ozemlja mariborske občine.

Posebno se je odlikoval v tem, da je podpiral nemško kolonizacijo na Spodnjem Štajerskem, za katero je izdal ogromna denarna sredstva. Povsod, kjer je bila kaka akcija naperjena proti Slovincem, je imel mariborski magistrat vmes svoje prste. Ko so ptujski Nemci pred 20. leti na najnesramnejši in prostaki način napadli skupščinarje družbe sv. Cirila in Metoda, ali jim ni prihitela na pomoč mariborska magistratna policija? Kadar so zloglasnemu Orniogovemu »Štajercu«, katerega izključna naloga je bila, pomenčevati Slovence, pri manjkalovala denarna sredstva, ali mu ni vselej priskočil na pomoč mariborski magistrat z znatnimi subvencijami, bilo v obliki inseratov ali kako drugače?

Nacionalistična politika mariborskega magistrata se niti pred vrati pokopališča ni ustavila. Mestni občinski svet je izvolil poseben odsek, ki je imel nalogo revidirati napise na nagrobnih spomenikih in če se ti niso vijemali z mišljenjem nemško-nacionalne magistratne gospode, jih ta kratkomalo ni dovolila. Razumljivo je torej, da najdemo vključno lepemu številu Slovencev v predvojnem Mariboru na starem pokopališču le redke slovenske napise, ki so se takorekoč vtihlo večji znesek, da se staro pokopališče obnovi, četudi je že nemški občinski svet sklenil njegovo opustitev. Kakšen interes imamo Slovenci, da se to pokopališče z nemškimi napisi ohrani?

Bog ne daj, da bi se v prejšnjih časih kdo spozabil in vložil na mariborski magistrat slovenski dopis, se poslužil v uradu slovenskega jezika ali celo protestiral proti ponarejevanju slovenskih imen v občinski matriki. Take izjave, take »vindišarje« bi magistratni uradniki hitro odpravili. Da bi mestna policija, ki je takrat še uveljavljala cesarski »Prügelpatent«, ne postopala s Slovinci preveč popustljivo, je dejarsko dokazala na Ciril-Metodovi skupščini v Ptuj.

Kdo si ob takih razmerah drzne misliti, da bi nemški magistrat nastavljal slovenske uradnike in uslužbence, da bi kupoval svoje potrebščine pri slovenskih trgovcih in oddajal dela slovenskim obrtnikom? Kdor bi kaj takega trdil, tega bi lahko proglasili za blazneža.

Minilo je 15 let in v tej dobi se je izkazalo, da smo Slovenci dobri ljudje, da vse krivice hitro pozabimo in da nam je veliko na tem, da nas smatrajo nekdanji naši tlačitelji za korektne in nepristranske. Tako postopamo prav v vseh pravih, pri nakupih, pri oddaji del, stano-

vani, podpor, služb itd. Po 15. letih, kar se nahaja magistrat v slovenskih rokah, je moral ban dravske banovine izdati posebno okrožnico, v kateri opozarja, da je uradovanje dopustno le v službenem, t. j. državnem jeziku. Kdor pa se tekom 15. let ni naučil našega jezika, mora imeti tolmača, enako kakor v drugih državah. Uradovanje v nemškem jeziku je docela nedopustno.

To lekcijo bi si mariborska občina lahko prihranila, če bi tako postopanje odredila sama. Toda kaj naj pričakujemo od činiteljev, ki so celo dopustili, da so mogli Nemci še pred dvema letoma govoriti celo v občinskem svetu nemški?

Nečesar pa banska okrožnica, ki se naša zgolj na občevarje s strankami, ne predvideva. Menda zato ne, ker je to samo po sebi umevno; namreč, da morajo tudi uslužbenci med seboj občevariti samo v državnem jeziku, ker bi bila prevelika ironija, če bi veljal državni jezik samo za občevarje s strankami, dočim bi uslužbenci med seboj lahko švabčarili kolikor jim drago. Toda razmere na mariborskem magistratu so take, da ne bi bilo odveč, če bi okrožnica obravnavala tudi to vprašanje, kajti pribiti je treba, da se nahajajo po 15. letih v službi mestne občine bodisi pri poedinih oddelkih bodisi pri podjetjih ljudje, ki niso zmožni službenega jezika. Naravno je, da kot taki govorijo nemški tako s strankami, kolikor pridejo z njimi v stik, kakor z ostalimi uslužbenci. Doma pa govori tudi

mного ostalih, ki imajo nemške žene z otroci vedno le nemški, da izgledajo nekatero mestne hiše kakor pravcate nemške kolonije. Sedanja občinska uprava ima sicer bolj gospodarski značaj, ker v njej prevladujejo takozvani pridobitni krogi, mnenja pa smo, da bi se v kljub temu morala brigati občina tudi za taka vprašanja. Ali ni mestna občina v prvi vrsti poklicana, da namesti v nacionalnem oziru dovolj vestne in zanesljive ljudi? Ali naj to primerjamo s tistimi slovenskimi denarnimi zavodom, ki še danes po 15 letih ne pozna za prestolico Slovenije drugega imena kot »Laibach«?

Kdor opazuje delovanje mariborskega magistrata od prevrata sem in je bil priča prejšnjim razmeram, se ne more dovolj načuditi naši brezmejni nacionalni pasivnosti, ki ji ni primere. V čem je sledil povojni magistrat delovanju pred in medvojnemu magistratu, ki smo ga deloma očrtali v uvodu članka? Kaj vedo o tem povedati naša nacionalna društva in nacionalna javnost sploh?

Kot brezpogojni nacionalisti zahtevamo, da se napravi takoj konec opisanih razmer na mariborskem magistratu. Dovolj dolgo smo bili sužnji tujca, ali naj postanemo sedaj sužnji lastne nemoči in popustljivosti? Ni nam treba drugega, kakor da obrnemo ost: To, kar je mariborski magistrat bil nekdanj, naj postane v obratnem smislu sedaj: trdnjava obmejnega Slovenstva, oziroma Jugoslovanstva.

Kulturni davek in javni nameščenci

Ni naroda na svetu, ki bi imel sorazmerno s svojim številom tako bujno razvito društveno življenje, kakor ga imamo Slovenci. Saj imamo celo kopico raznih kulturnih organizacij, nič manj humanitarnih, raznih nacionalnih in obrambnih, da ne govorimo še o gospodarskih, strokovnih, stanovskih in sportnih ter o raznih književnih družbah. Zlasti po vojni se je ta manija društvovanja med nami silno razpasla. Razne organizacije so rastle in še vedno rastejo kakor gobe po dežju. Danes jim skoro ne vemo več imena in celo ne števila. In vsa ta društva so silno važna in neobhodno potrebna. Vsaj tako zatrujejo vsi tisti, ki jih — vodijo.

Tako bujno razvito in raznoliko organizacijsko življenje je znak visoke kulturne stopnje dotičnega naroda. Tako trdijo mnogi. Morda je to res do neke mere. Pa samo do neke mere in še to pri večjih in številnejših narodih. Manjši narodi pa morajo tudi v tem oziru postopati ekonomično, bodisi z duševnimi kakor tudi z materialnimi silami. Pa na ta način zmorejo res ustvariti nekaj trdnega in dobrega.

Vsaka rast in obstoj potrebujeta za svoj obstoj hrane. Če te ni, morata usahnuti, propasti.

Tudi vsako društvo, ki je in mora biti živ organizem, potrebuje hrane za svoj obstoj in razvoj. Ta hrana so materialna sredstva, ki jih dajejo društvu njegovi člani in pa druga javnost, na katero apelirajo društva ob raznih prilikah. Ta sredstva so zamišljena v takozvanem kulturnem davku, ki je sicer prostovoljen, a je čisto še hujši, težji in večji od raznih drugih davkov — zlasti za javne nameščence.

Ker imamo Slovenci tako razvito društveno življenje, zato je ta kulturni davek pri nas tudi največji. To čuti danes zlasti delavstvo in javni nameščenci. Mirno lahko trdimo, da sloni nad tri četrtine vsega kulturnega davka na ramenih delavstva in javnih nameščencev. Zakaj, tega najdemo povsod in ob vsaki priliki. Drugi sloji se mu še na ta ali oni način izognejo, ta dva pa se mu niti ne moreta, ker jima navadno odtegnejo že pri izplačilu že itak pičlih prejemkov. Drugi sloji so lahko samo pri tistih društvih

in organizacijah, do katerih imajo res zanimanje in jih smatrajo za potrebne. Javni nameščenec pa mora biti pri vseh, če ne prostovoljno, pa pride pritisk od drugih, sicer izražen v obliki prošnje in želje. A ta prošnja in želja sta mu največkrat povelje.

Pravijo, »en dinar na mesec boš vendarle zmogel. To je malenkost.« A tistega pa nobeden ne preračuni, koliko takih in podobnih »malenkosti« je mesec za mesecem, leto za letom. In vse te »malenkosti« skupno mesečno niso več malenkosti, ampak že čedna vsotica, katera v družinskem gospodarstvu že nekaj zaleže. Saj bi ž njo cela družinica lahko izhajala nekaj dni.

Pa da vidimo, kam gredo mesečno ti dinarčki in koliko jih je: Stanovska organizacija 10, Sokol 2, Rdeči križ 2, Jadranska straža 1, CMD 1, Narodna odbrana 1, Protituberkulozna liga 1, politična organizacija 3, gasilci 1, olepševalno društvo 1, Vodnikova družba 1, dnevnik 25, Planinsko društvo 1. Že samo to znesse 50 Din mesečno. K temu pa še prištej naročnino revije, prispevek za brezposelne in še razne druge dajatve, pa gre cel stotak. Mesečno se udeleži samo ene nacionalne prireditve — pa te zopet stane dva kovača. Če vzameš družino s seboj, pa se ti dva kovača po množita na šest, osem ali še več. Gledališče tudi potrebuje tebe, in ti njega. In tako se nabere mesečno 150 do 200 Din. To preseza letno tvoje enomesečne prejemke!

Kateri drugi sloj žrtvuje toliko?

Javni nameščenci uvidevamo potrebo in koristnost društvenega in organizacijskega življenja. A bremena teh dajatev naj se pravično in sorazmerno razdelijo na vse sloje, ne pa, da največjo pezo nosimo ravno mi. Zato se ne čudite, če naletijo pogosti nabiralci pri nas na nevoljo in odpor. Ne čudite se, če nas pogrešate pri raznih prireditvah. Mi vsega tega ne zmormo več. Prav tako moramo odklanjati razne pritiske iz službenih krogov v tem oziru, pa čeprav gre samo za malenkost 1 dinarčka mesečno. V interesu javnosti in raznih društvenih krogov samih je, da upoštevajo realnost in da ne iščejo tam, kjer nič več ni

Naš pokret

Maribor

V soboto, dne 15. t. m. ob pol sedmih zvečer bo v prostorih gostilne pri »Slavčku« na Betnavski cesti, sestanek delavstva iz Braunove tovarne. Delavstvo omenjene tovarne je zelo ogorčeno, ker se mu namerava znižati že itak sramotno nizke mezde še za 40%. Na tem sestanku bo delavstvo zavzelo svoje stališče in o ukrepih pri merodajnih oblasteh.

Studenci

Preteklo nedeljo je sklicala NSZ sestanek delavstva, uslužbenega predvsem v tovarni Doctor in drug. Brez posebne reklame se je v dvorani gostilne g. Špureja zbralo prav lepo število delavcev in delavk. Sestanek je otvoril predsednik NSZ v Mariboru, tov. Bajt. Obrazložil je navzočim potrebo takih sestankov, kjer ima delavstvo priliko, porazgovarjati se med seboj in s svojimi voditelji. — Nato je govoril tov. Tumpej. V krepkih in razumljivih besedah je prikazal sedanjí obupni položaj delavstva. V dobi, ko je bil položaj našega delavca še precej ugoden, je cvetela organizacija internacionalnih marksistov. Čim pa je delavstvo zašlo v stiske in bi mu bila potrebna pomoč, se je pokazal marksizem v pravi luči: delavec je ostal na cedilu. Naša organizacija pa ne obljublja, temveč dela s polno paro baš v sedanjih težkih dneh. In to z vidnim uspehom. Govornik se je dotaknil tudi brezbriznosti našega duševnega delavca do organizacije. Potrebno je, da postane tudi naša delovna inteligenca borbenejša. Ob koncu svojih izvajanj je tov. Tumpej pozval vse, da delajo za organizacijo, da bo postala močna, ker le v skupnosti je boljša bodočnost jugoslovanskega orientiranega delavstva. — Govornikove besede so navzoči živalno aklamirali. Drugi govornik tov. Vojska pa se je med drugim spomnil tudi stradalosti v Trbovljah. Jasno je pokazal na krivce te bede, ki pa često uživajo vso zaščito našega časopisja in politične oblasti. Pri volitvah pododbora za tovarno Doctor in drug so bili soglasno izvoljeni sledeči tovariši in tovarišice: Ivan Knafelc, Peter Božič, Jožef Krašna, Adolf Batič, Rudolf Morrel, Anica Krašna, Angela Imamo, Marija Ferjančič in Francka Stibilj. Uspehi sestanka je zaključil tov. Bajt s pozivom: »K delu za organizacijo in s tem tudi za sebe, družino in narod!«

KAKO NAROČITE »BORBO«?

»BORBO« naročite po dopisnici, na katero napišete vaš natančni naslov in jo pošljete upravi »BORBE«, Maribor, Narodni dom. Delavci jo lahko naroče pri svojih zaupnikih ali pa v pisarni podružnice Narodno strokovne zveze v Mariboru med uradnimi urami od 9. do 12. in od 15. do 19. ure. Tam jo naročite in dobe lahko tudi vsi drugi. Prodajajo jo pa tudi mariborske trafike.

NAŠIM NAROČNIKOM!

Predzadnji številki smo priložili položnice. Ponovno prosimo vse naročnike, ki še naročnine za mesec julij niso poravnali, da to čimprej store. One pa, ki so svojo dolžnost že storili, prosimo, da izroče položnice svojim tovarišem in znancom. Če pa kateri naših naročnikov lista ne prejema v redu, naj nam to oprostí. Vse težkoče so sedaj odstranjene.

VSE GRE...

Na magistratu in povsod bodo od slej uradovali slovensko z vsakim, pa tudi s takim, ki pravi, da ne zna. Malo pozno je izšel ta ukaz, pa bo vseeno dobrodošel v Mariboru in tudi drugod. Saj gre vse, samo zdramiti se je treba!

OCVIRK.

Mestna občina mariborska ima nemška pravila za vodovod. Ker so stroški za tisk slovenskih precejšnji, so sklenili mariborski nacionalisti prirediti cvetlični dan in čisti dobiček pokloniti občini za slovenska pravila.

Delavčevo pismo

Prejeli smo pismo, ki ga je pisala okorna in žaljava roka, vodila pa jo je nedvomno čista in nesebična nacionalna misel. Zato to delavčevo pismo rade volje v celoti priobčujemo.

Življenje je boj, brez boja ni življenja, brez borbe ni upanja, brez boja ni zmage. Zato smo napovedali boj vsemu, kar ni nacionalnega, boj tistim, ki izkoriščajo naš narod. Naš nacionalen boj se bje na vse strani, kjer se je doslej zanemarjalo, da se ni naš narod dvignil do tiste stopnje nacionalne zavesti, do katere bi se bil moral dvigniti v 15. letih naše svobode. Da še ni naš narod nacionalno prebujen, so bile vzrok razne politične stranke, ki so teptale vse, kar ni bilo njihovega in v nebo povzdigovali vse, kar se je rodilo pod njihovim krovom. Pri političnih strankah je bil egoizem in materialnost vse, dočim so jim bile koristi za državo postranskega pomena. To so pokazali zlasti razni voditelji bivših političnih partij, ki so, ko so izgubili svoje stolčke, pričeli rovariti proti strankam in celo proti državi ter tako dokazali, da jim je bilo kolarstvo nad vse.

Drugi faktor, ki je oviral naš nacionalni razvoj, pa je bil marksizem. Marksizem je zlasti v naših industrijskih centrih ob severni meji ubijal dosledno vsak nacionalni čut in izvajal naše delavstvo na kriva pota. Z mamljivimi gesli je slepil naše delavstvo in mu obljubljal raj na zemlji. Marksisti so bili vedno pripravljeni pobijati in kritizirati svoje nasprotnike, ko pa so prišli na krmilo in bi bili lahko kaj storili za delavstvo, so se pokazali prav take kakor so bili drugi, ki so vedno obljubljali, dali pa nikdar ničesar. Po hrbtih lačnega delavstva so marksistični voditelji zlezli do polnih korit in postali prav taki koritarji, kakoršni so bili koritarji ostalih strank. Marksisti so farbali delavstvo na vse mogoče načine, storili pa niso za njega prav nič. S svojo nes pametno gospodarsko politiko so pripravili naše delavstvo tako daleč, da bo izgubilo vse težko prislužene prihranke, ki jih je izročilo njihovim falitnim konzumom in zadržkam.

Naše delavstvo je spregledalo. Ono je uvidelo, da z marksizmom ni nič. Zvedelo je, da marksizem propada in se ruši na vsem svetu. Zato je obrnilo

hrbet marksističnim vrstam in se pričelo oprijemati nacionalnega pokreta. V nacionalnem pokretu vidi naše delavstvo moč in rešitev. Delavstvo ve in sluti, da se bodo v nacionalnem pokretu združile v najkrajšem času vse vsega našega naroda in da bo ta pokret, ki ni političen, branil veliko in močno našo državo, ter da se bo boril za zboljšanje socialnega položaja in za zdravje našega naroda, ki bo postal čil in čvrst, da bo sam po lastni volji sodil, kaj je prav in kaj ni prav. Narod, ki se ne zaveda svoje svobode, je siromašen in ne ve kaj ima.

Mi nacionalisti, z žaljavi rokami, vemo kaj je domovina, ker smo se za njo borili in za njo trpeli. In zato mi nacionalisti-delavci to domovino ljubimo, in ne bomo več dopustili, da bi jo gotovi ljudje žalili in sramotili. Mi, nacionalisti-delavci pa hočemo tudi odločiti o njeni boljši bodočnosti. Zahtevamo pa, da se zboljša naš položaj, da se fiksirajo cene življenjskim potrebščinam in da se uvede nad cenami stroga kontrola. Mi delavci, moramo s svojim trdim delom zaslužiti toliko, da bomo lahko preživeli sebe in svojo družino in da bomo lahko vzgajali svoje otroke.

Mi, nacionalni delavci, se zavedamo, da je pijančevanje naša največja

sramota. Zato smo napovedali boj alkohol, ki je edini povzročitelj neštehtih primerov pomanjkanja in bede, ki je leglo nemorale. Številke nam povedo, da je med delavstvom najbolj razširjena tuberkuloza, ki je morilka našega naroda. Zato zahtevamo za svoje družine zdrava stanovanja. Ne bomo dopustili več, da bi naš delavec stanoval v beznicah in luknjah, ki niso primerne niti za žival. Od kapitalistov, katerim spravljamo mi ogromne dobičke, bomo zahtevali, da bodo zgradili delavska stanovanja. Prav tako bomo zahtevali od mestne občine mariborske, da ne sme prodajati svojih stanovanjskih hiš, ampak da mora, čim bodo sredstva dopuščala, graditi nove.

Tudi zahtevamo nacionalni delavci, da se takoj izženejo nepotrebni tuji iz naše države. V naši državi imamo dovolj sposobnih ljudi, ki danes strdajo. Dopustili ne bomo več, da bi naši podjetniki-kapitalisti izkoriščali po svoji volji. Ne bomo več trpeli, da bi nas zapostavljali in žalili oholi inozemski nastavljeni v naših tovarnah. Na svoji zemlji hočemo biti gospodarji sami in zahtevamo za naše ljudi, zlasti pa za naše delavstvo popolno socialno pravičnost.

„SVOJIM K SVOJIM!“

Slovenke

kupujte vsakovrsne klobuke
edino le pri modistki

Štefki Križanovi
Maribor, Orožnova ulica 8

Prevzame tudi najrazličnejša
popravila klobukov in čepic.
Točna postrežba!
Solidne cene!

RESTAVRACIJA NARODNI DOM

MARIBOR
KOPALIŠKA ULICA

Priznana dobra kuhinja. Posebna
soba za sestanke. Sprejema abo-
nente. Toči najboljša vina.

Vse tiskovine

za trgovino, obrt, industrijo,
šole, urade, zasebnike izdeluje
v priznani kvaliteti, hitro in
po zmernih cenah

PODRAVSKA TISKARNA D. Z. O. Z.

MARIBOR

Gregorčičeva ul. 6 - Tel. 20-38

Angleško blago

najodličnejše kakovosti
sodobnih znamk:

„Smartex“

za praktične, solidne sportne, promenadne
in potovalne obleke.

„Ventex“

blago, ki je tkano na poseben način in
vzbuja pri nošnji prijeten občutek ter združuje
eleganco, vsečnost in izredno trpežnost.

„Picci triply“

najidealnejša kakovost za elegantne, lahke
moške obleke v vseh najmodernejših barvah.

Vse te vrste blaga ima vedno na zalogi

FRANJO MAJER
MARIBOR, GLAVNI TRG 9

Koroška cesta 19

Dobra knjiga je zlata vredna!

Slovenske, arbohrvaške, češke, nemške, fran-
coske, angleške in druge knjige kakor šolske,
znanstvene, leposlovne ter muzikalije in revije.
Šolske in pisarniške potrebščine, zvezke in no-
teze, svinčnike, peresnike, črnila, tuše, ravnila,
šestila, barvice, čopiče, papir in še mnogo dru-
gega nudi

Podružnica knjižarne Učiteljske tiskarne

Maribor, Tyrševa ulica 44

„Drava“

zavarovalnica Maribor

zavaruje osebe do 80 let starosti, doto,
gospodarsko osamosvojitve, kolesa. Zahte-
vajte prospekte! - Sprejemamo zastopnike.

Kreditna zadruga uslužbencev drž. železnic v Mariboru

Frankopanova ulica 34

daje posojila po 8%

sprejema vloge in obrestuje nevezane po 4% vezane pa po 5 1/2%

Vse vloge izplačuje promptno

Železničarji, poslužite se samo Vaše Kreditne zadruge